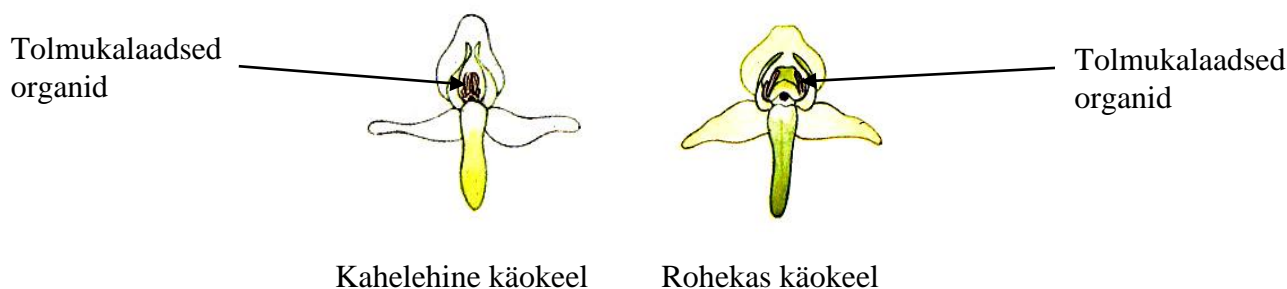


Tööjuhend

1. Enne taimede otsingule minekut tutvuda käokeeelte perekonda kuuluva kahe liigi - kahelelise käokeelee e. ööviiuli (*Platanthera bifolia*) ja roheka käokeelee (*Platanthera chlorantha*) kasvukohtade, iseloomulike tunnuste jm. infoga Eesti Orhideekaitse Klubi (EOKK) kodulehel www.orhidee.ee.
2. Kahelehtine ja rohekas käokeel erinevad teineteisest küll mitme tunnuse poolest, kuid kõige parem on neid eristada õie sees asuvate tolmukalaadsete organite järgi. Kahelehelisel käokeeel asetsevad need lähestikku ja rööpselt nagu jutumärgid, rohekal käokeeel aga on nad kaldu ja nende vahe on üsna lai.



"Pohjolan kämmekät", tekst S. Nilsson, pildid B. Mossberg, Helsinki, 1977

3. Kui oled mõne(d) öitseva(d) taime(d) leidnud, püüa teda/neid määrata. Kui sa sellega hakkama ei saa, siis tuleks teda/neid pildistada: üks lähivõte õiest, et nn tolmukad oleksid hästi jälgitavad; teine võte taimest; ja kolmas üldvõte taime(de)st oma kasvukohas. Nende järgi saavad spetsialistid taime(d) ära määrata.

NB! Mõlemad käokeeled on looduskaitse all! Taimi uurides, määrates või pildistades käitu loodushoidlikult - ära murra õisi-lehti-varsi, ära kaeva neid välja ega talla väga palju ümber taimede, sest rohus võib olla ka noori, veel mitteõitsevaid käokeeli jne.

4. Oma leidude LVA-sse kandmiseks on sul tarvis üles kirjutada järgmised andmed:
 - a) vaatleja nimi *;
 - b) vaatluse kuupäev *;
 - c) vaatluse geograafiline asukoht - maakond, vald/linn, küla/linnaosa ning võimalusel koordinaadid (need andmed ei ole küll kohustuslikud, kuid looduseuurijatele hädavajalikud; samuti ka järgnev punkt loetelus - vaatluskoht)
 - d) vaatluskoht (nt mererand, mets-männik, teeäär, järve kallas jmt);
 - e) vaatluskoha täpsustus (nt Palmse mõisa peahoone juurest ca 100 m itta; Tallinn-Narva maantee 30. km, ristmikust ca 300 m Soodla poole jne);
 - f) taimede arv;
 - g) liigi nimi;
 - h) määraja * (kui sa ka ei oska taime määrata, kirjuta ikka oma nimi, sest muidu ei saa andmebaasis sisestust jätkata);
 - i) määramise aeg.

* - kohustuslikud andmed

5. LVA-sse sisestatud vaatlustest tekib vaatlejale elektrooniline vaatluspäevik, kus ta saab hiljem oma vaatluste hulgas erinevaid päringuid/otsinguid teostada ja nende põhjal õpetaja juhendamisel väikese uurimistöo koostada.

6. Loodusvaatluste andmebaasi saad: <http://loodus.keskkonnainfo.ee/lva/>